

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2025-10-28 Nr. 1.05-0401

Kopija:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

DĖL MAISTO GAMYBOS PAGALBINIO ŪKIO PASTATUOSE TEISINIO REGULIAVIMO TOBULINIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), susipažino su Aplinkos ministerijos parengtais ir derinimui pateiktais teisė aktų projektais: Aplinkos ministro įsakymo „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ patvirtinimo“ projektas (Nr. 25-15796), Aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymo Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (Nr. 25-15798), Aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymo Nr. D1-289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (Nr. 25-15799), Aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (Nr. 25-15800) (toliau – Projektai).

Rūmai vertina Aplinkos ministerijos pastangas peržiūrėti ir supaprastinti statybos srities reglamentavimą, tačiau atkreipia dėmesį, kad šių Projektų turinys yra glaudžiai susijęs su statinių naudojimo paskirties reglamentavimu, todėl būtų tikslinga pakartotinai įvertinti Rūmų dar 2025 m. birželio 17 d. raštu Nr. 1.01-0276 Vyriausybės kanceliarijai pateiktus pasiūlymus dėl maisto gamybos pagalbinio ūkio pastatuose teisinio reguliavimo tobulinimo (raštas pridedamas).

Minėtame rašte buvo atkreiptas dėmesys į esamą teisinio reguliavimo nenuoseklumą – šiuo metu maisto gamybos veikla leidžiama tik gamybos ar pramonės paskirties pastatuose, nors nedidelės apimties maisto perdirbimo veikla (pvz., miltų malimas, kiaušinių pakavimas, vaisių ar daržovių perdirbimas) galėtų būti vykdoma ir pagalbinio ūkio pastatuose, jei ji nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai. Toks reguliavimas ypač apsunkina smulkiuosius ūkius ir šeimos ūkius, siekiančius perdirbti nuosavą žemės ūkio produkciją bei ją realizuoti vietos rinkoje.

Šis klausimas yra svarbus tiek trumpųjų maisto grandinių plėtrai, tiek vietinės gamybos ir ūkininkų veiklos įvairinimui, todėl, Rūmų nuomone, Aplinkos ministerijai būtų tikslinga rengiamų Projektų kontekste įvertinti galimybę aiškiau reglamentuoti sąlygas, kuriomis riboto

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

masto maisto gamyba galėtų būti vykdoma pagalbinio ūkio pastatuose, nepakeičiant jų paskirties.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome:

- Projektuose, reglamentuojančiuose pastatų paskirtį, papildyti nuostatomis, kurios leistų vykdyti nedidelės apimties maisto gamybos veiklas pagalbinio ūkio pastatuose, jei tokia veikla atitinka higienos ir aplinkosaugos reikalavimus;
- Įvertinti galimybę įtraukti aiškų kriterijų ar apibrėžimą nedidelės apimties veiklai, kuris leistų atskirti smulkia, ūkio poreikiams pritaikytą gamybą nuo pramoninės gamybos masto veiklų;
- Bendradarbiauti su Žemės ūkio ministerija ir Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, kad būtų užtikrintas tarpžinybinis suderinamumas ir praktinis šių nuostatų įgyvendinimas.

Tikime, kad atsižvelgus į šiuos pasiūlymus būtų pasiektas svarbus balansas tarp teisinio aiškumo, administracinės naštos mažinimo ir ūkininkų veiklos galimybių plėtros, prisidedant prie Dvidešimosios Vyriausybės programoje numatytų tikslų, kaip pavyzdžiui – trumpinti maisto tiekimo grandinės ir stiprinti vietos maisto gamybą.

Dėkojame už bendradarbiavimą ir prašome informuoti apie Aplinkos ministerijos poziciją dėl minėtų pasiūlymų įtraukimo į rengiamus Projektus.

PRIDEDAMA: 2025 m. birželio 17 d. raštas Nr. 1.01-0276 Vyriausybės kanceliarijai „Dėl maisto gamybos pagalbinio ūkio pastatuose teisinio reguliavimo tobulinimo“, 2 lapai.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-06-17 Nr.1.01-0276

DĖL MAISTO GAMYBOS PAGALBINIO ŪKIO PASTATUOSE TEISINIO REGULIAVIMO TOBULINIMO

Į Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmus (toliau – Rūmai) kreipėsi ūkininkai ir kiti suinteresuoti asmenys, susidūrę su situacija, kai dėl galiojančio teisinio reguliavimo jiems neleidžiama vykdyti nedidelės apimties maisto gamybos (pvz., miltų malimo, kiaušinių pakavimo ar kitų pirminio perdirbimo veiklų) savo ūkio pagalbinio paskirties pastatuose, jei šių pastatų paskirtis nėra pakeista į „gamybos, pramonės“.

Šiuo metu galiojantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1178 patvirtintas Statinio (jo patalpų) naudojimo ne pagal paskirtį atvejų ir tvarkos aprašas bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 patvirtintas statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ nustato, kad maisto gamybos veikla gali būti vykdoma tik gamybos ar pramonės paskirties pastatuose. Tuo tarpu gyvenamosios paskirties patalpose leidžiama vykdyti tam tikrą maisto gamybą (pvz., konditerinių gaminių gamybą), nors tokios patalpos dažnai yra mažiau tinkamos techniniu ar higienos požiūriu nei pagalbinio ūkio pastatai. Šis nenuoseklus reguliavimas lemia nepagrįstus apribojimus smulkiesiems gamintojams, ypač tiems, kurie siekia perdirbti nuosavą žemės ūkio produkciją nedideliais kiekiais ir realizuoti ją vietos rinkoje.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba dar 2018 m. buvo pateikusi pasiūlymus papildyti teisės aktus nuostatomis, leidžiančiomis tam tikras maisto gamybos veiklas vykdyti įvairios paskirties patalpose, jeigu veikla vykdoma mažais kiekiais. Tačiau Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – AM) organizuotame pasitarime šie siūlymai buvo atmesti, motyvuojant tuo, kad teisės aktuose nėra apibrėžta „mažų kiekių“ sąvoka, todėl tokios nuostatos galėtų sukelti neaiškumų taikant teisę praktikoje.

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

Dabartinis teisinis reguliavimas, netaikant veiklos masto ir pobūdžio diferencijavimo, sudaro sąlygas pertekliniam administravimui ir neproporcingai apsunkina smulkiuosius ūkius, kurie siekia vykdyti teisėtą, ribotos apimties, nekeltantį grėsmių sveikatai ar aplinkai maisto gamybos veiklą. Taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 755 punktui „Trumpinsime maisto tiekimo grandines. Taip sudarysime kuo palankesnes sąlygas Lietuvos ūkininkams parduoti dalį žemės ūkio ir maisto produktų tiesiogiai galutiniams vartotojams“.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, prašome Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal kompetenciją pavesti AM, bendradarbiaujant su kitomis atsakingomis institucijomis, peržiūrėti ir parengti teisės aktų pakeitimus, kuriais būtų sudaryta galimybė pagalbinio ūkio, sodybų ir kitų ūkio paskirties pastatuose vykdyti nedidelės apimties maisto gamybą nepakeitus šių pastatų paskirties. Taip pat numatyti, kad taikomi reguliavimo mechanizmai būtų proporcingi, aiškūs ir orientuoti į smulkiojo verslo bei vietinės žemės ūkio produkcijos perdirbimo plėtrą.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Direktorius

Sigitas Dimaitis